

Projekt

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dniar.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Hopowo
PLH220010

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Hopowo PLH220010, zwanego dalej „obszarem Natura 2000”.

2. Plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000.

§ 2. Opis granic obszaru Natura 2000 określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Mapę obszaru Natura 2000 stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 5. Cele działań ochronnych określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 8. Wskazania do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Somonino dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar, określa załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 9. Traci moc zarządzenie Nr 18/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 1 sierpnia 2012 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Hopowo PLH220010 (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 3433)

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany ustawy wynikają z Dz. U. z 2015 r. poz. 1936 oraz z 2016 r. poz. 2249 i poz. 2260, M. P. z 2016 r. poz. 1018.

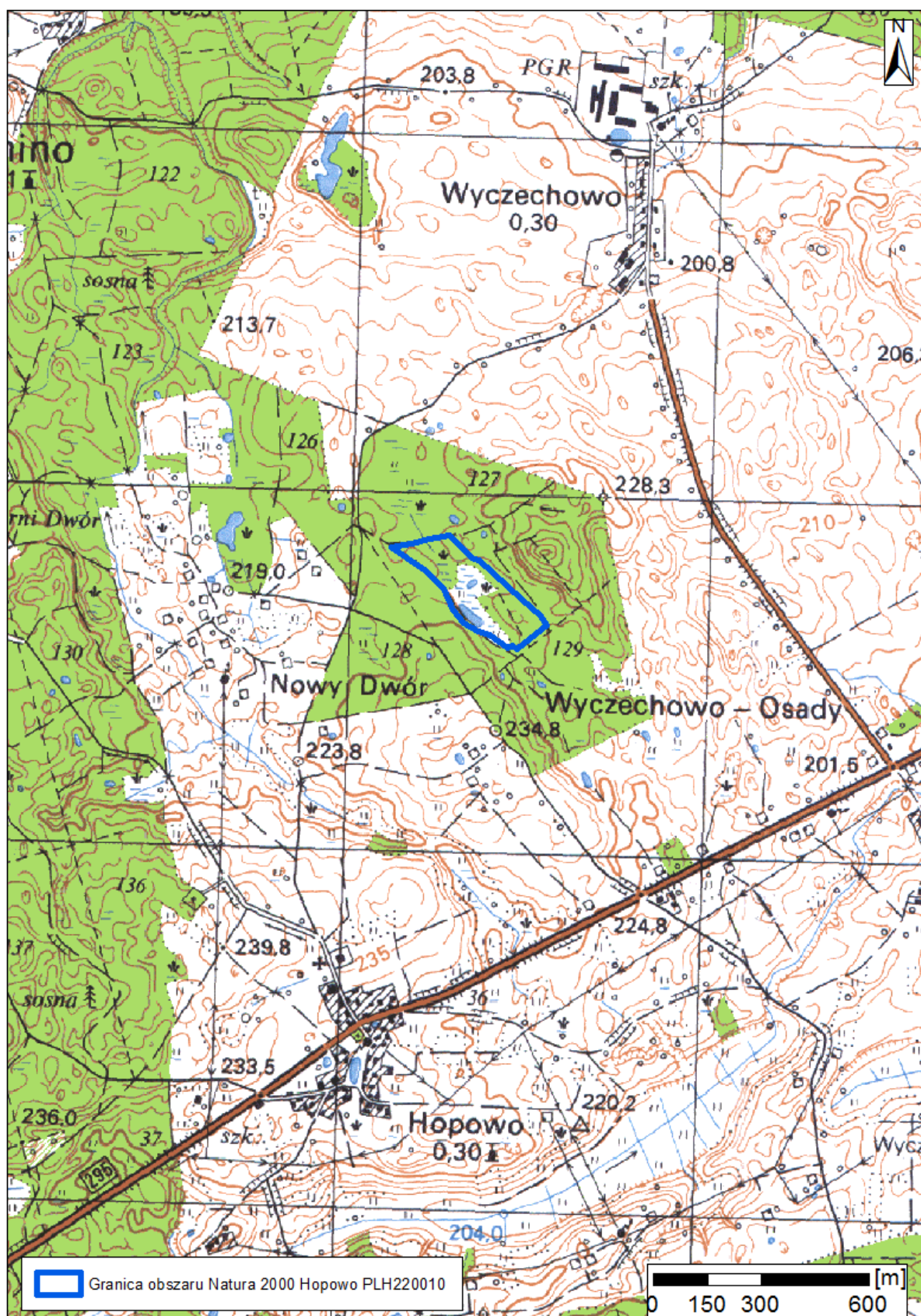
Załączniki do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia
w sprawie ustanowienia planu zadań
ochronnych dla obszaru Natura 2000
Hopowo PLH20010

Załącznik nr 1. Opis granic obszaru.

Granice obszaru Natura 2000 opisuje warstwa wektorowa .shp obejmująca współrzędne geograficzne punktów załamania granic, które posiadają następujące wartości w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992:

Lp.	x	y
1	711512,22	450700,23
2	711446,68	450619,73
3	711456,28	450603,76
4	711449,04	450590,95
5	711485,54	450542,06
6	711496,94	450509,49
7	711520,02	450469,09
8	711555,07	450440,64
9	711616,50	450414,66
10	711666,80	450362,30
11	711729,67	450266,89
12	711745,84	450340,92
13	711749,97	450357,91
14	711761,93	450412,71
15	711765,45	450428,83
16	711702,49	450493,09
17	711695,59	450513,70
18	711585,13	450631,71
19	711539,52	450683,39
20	711512,22	450700,23

Załącznik nr 2. Mapa obszaru Natura 2000.

Załącznik nr 3. Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia ²⁾		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	1) K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; 2) G05.01 wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; 3) M01.02 susze i zmniejszenie opadów; 4) J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie.		1) Naturalny proces polegający na stopniowym zarastaniu zbiornika przez roślinność torfotwórczą i narastanie pła, ograniczającego powierzchnię otwartego lustra wody. Pomimo rozmiarów (około 0,8ha) zbiornik podlega ciągłemu procesowi zarastania zarówno przez roślinność zanurzoną jak i torfowiskową. Dodatkowo najpłytsze partie zbiornika są pod silną presją zarośli wierzbowych oraz turzyc <i>Carex acutiformis</i> . Obumieranie części roślinności w okresie zimowym i jej osiadanie na dno zbiornika skutkuje postępującym wypłycaniem. 2) W bardzo niewielkim stopniu, antropopresja, penetracja i zaśmiecanie terenu, szczególnie w miejscach wykorzystywanych do wędkowania. 3) Utrzymujący się niski poziom wód gruntowych spowodowany zmniejszoną ilością opadów śniegu i deszczu oraz zwiększonym parowaniem z powierzchni terenu w związku z usunięciem drzew w południowej części kompleksu leśnego, poza granicami obszaru, skutkujący obniżeniem poziomu wody w zbiorniku, co w konsekwencji przyspiesza proces naturalnej eutrofizacji i zarastania zbiornika; 4) odpływ podziemny, poniżej dna rowu odwadniającego przebiegającego przez pododdział 128c przyczynia się do obniżania poziomu wody w zbiorniku.
			1) H01.05 rozproszone zanieczyszczenie wód	1) Potencjalnie zastosowanie rębni zupełnej w pasie około 30m wokół zbiornika oraz w zlewni bezpośredniej,

²⁾ Kody zagrożeń podano zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, Wersja 2012.1, Załącznik nr 5 „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja: 12.04.2011.

			<p>powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem;</p> <p>2) H02.08 rozproszone zanieczyszczenie wód podziemnych z powodu terenów nieskanalizowanych;</p> <p>3) J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;</p> <p>4) F02.03 wędkarstwo</p>	<p>powiększyłoby spływ powierzchniowy i podpowierzchniowy wód opadowych. Ponadto, zagrożeniem byłoby propagowanie wyłącznie gatunków liściastych w zlewni jeziora (części wydzielen 127f, 127d, 129a, 129b, 128b, 128d), które przyczyniłyby się do nadmiernego dopływu biomasy organicznej do zbiornika;</p> <p>2) potencjalny dopływ ścieków do wód gruntowych z pobliskiego domu opieki społecznej, powodujący dodatkowy dopływ związków biogenicznych do zbiornika;</p> <p>3) potencjalnie, utrzymujące się suche lata, zmniejszone ilości opadów śniegu i deszczu czy prace ziemne w otoczeniu zbiornika oraz postępujące zarastanie zbiornika, wpływa na zmniejszanie się powierzchni siedliska;</p> <p>4) potencjalnie, niszczenie roślinności, wydeptywanie i zaśmiecanie terenu zbiornika na skutek wędkowania, zmiana trofii wód zbiornika na skutek używania zanęt.</p>
2.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria</i> – <i>Caricetea</i>)	X Brak zagrożeń i nacisków	<p>1) G05.01 wydeptywanie, nadmierne użytkowanie;</p> <p>2) H05.01 odpadki i odpady stałe;</p> <p>3) K02 - ewolucja biocenotyczna, sukcesja.</p>	<p>Nie stwierdzono zagrożeń istniejących</p> <p>1) Wydeptywanie ma miejsce w bardzo niewielkim stopniu, głównie przez wędkarzy, w przypadku intensyfikacji może stać się zagrożeniem istniejącym.</p> <p>2) W znikomym stopniu, obecne zaśmiecanie i niszczenie pła torfowiska poprzez prowizoryczne pomosty wędkarskie, w przypadku intensyfikacji może stać się zagrożeniem istniejącym.</p> <p>3) Wkraczanie drzew i krzewów (głównie wierzby uszatej <i>Salix aurita</i> i szarej <i>S. cinerea</i>) potencjalnie w dłuższej perspektywie czasowej powodujące obniżenie stanu ochrony siedliska w obszarze.</p>

3.	91D0 - bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne.	1) J02 spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; 2) J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska		1) Miejscami siedlisko jest przesuszone. Przez płat siedliska przebiega nieczynny rów melioracyjny. Przesuszenie siedliska ma również charakter naturalny. 2) Obecność świerka w drzewostanie w ilości powyżej 10% powodująca obniżenie oceny ogólnej siedliska i prowadząca do jego zniekształcenia.
			1) B02 gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 2) M01.02 susze i zmniejszenie opadów;	1) Działania sprzeczne z zasadami racjonalnej gospodarki leśnej mogą potencjalnie stworzyć zagrożenie dla zachowania siedliska; 2) Utrzymujący się niski poziom wód gruntowych spowodowany zmniejszoną ilością opadów śniegu i deszczu, potencjalnie pogarsza stopień uwodnienia siedliska, które miejscami jest przesuszone, a w konsekwencji prowadzi do obniżenia stanu zachowania siedliska w obszarze.
4.	6236 Strzebla błotna <i>Phoxinus</i> (= <i>Eupallasella</i>) <i>percnurus</i>	1) K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; 2) F02.03 wędkarstwo; 3) M01.02 susze i zmniejszenie opadów; 4) J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie.		1) Naturalny proces polegający na stopniowym zarastaniu zbiornika przez roślinność torfotwórczą i narastanie pła, ograniczającego powierzchnię otwartego lustra wody. Pomimo rozmiarów (około 0,8ha) zbiornik podlega ciągłemu procesowi zarastania zarówno przez roślinność zanurzoną jak i torfowiskową. Dodatkowo najpłytsze partie zbiornika są pod silną presją zarośli wierzbowych oraz turzyc <i>Carex acutiformis</i> . Obumieranie części roślinności w okresie zimowym i jej osiadanie na dno zbiornika skutkuje postępującym wypłycaniem, a w konsekwencji utratą siedliska dla strzebli błotnej. 2) Zagrożenie istniejące o bardzo niedużej skali. Antropopresja, penetracja i zaśmiecanie terenu, niekontrolowane, amatorskie połowy ryb, mogące wpłynąć na stabilność populacji strzebli w zbiorniku, zmiana trofii wód zbiornika na skutek zanęcania ryb prowadzonego przez wędkarzy. Połowy

				<p>ukierunkowane są na pozyskanie karasia, jednak strzebla jest gatunkiem, który przypadkowo łowi się na wędkę.</p> <p>3) Utrzymujący się niski poziom wód gruntowych spowodowany zmniejszoną ilością opadów śniegu i deszczu oraz zwiększonym parowaniem z powierzchni terenu w związku z usunięciem drzew w południowej części kompleksu leśnego, poza granicami obszaru, skutkujący obniżeniem poziomu wody w zbiorniku, co w konsekwencji przyspiesza proces naturalnej eutrofizacji i zarastania zbiornika i zmniejszania areał siedliska dla strzebli;</p> <p>4) odpływ podziemny, poniżej dna rowu odwadniającego przebiegającego przez pododdział 128c przyczynia się do obniżania poziomu wody w zbiorniku.</p>
			<p>1) J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;</p> <p>2) K03.01 konkurencja;</p> <p>3) H02.08 rozproszone zanieczyszczenie wód podziemnych z powodu terenów nieskanalizowanych.</p>	<p>1) Potencjalnie, utrzymujące się suche lata, zmniejszone ilości opadów śniegu i deszczu czy prace ziemne w otoczeniu zbiornika oraz postępujące zarastanie zbiornika, wpływa na zmniejszanie się powierzchni siedliska. Ponadto, potencjalnie zmiany w sposobie użytkowania terenów wokół obszaru Natura 2000 prowadzące do lokalizacji w pobliżu zbiornika zakładów przemysłowych, ferm hodowlanych bądź intensywnej zabudowy mieszkaniowej mogą przyczynić się do zmiany składu fizyko-chemicznego wody i do potencjalnego zaburzenia funkcjonowania ekosystemu jeziora;</p> <p>2) konkurencja pokarmowa strzebli z współbytującymi w zbiorniku karasiami srebrzystymi, możliwość przypadkowego lub celowego wprowadzenia do zbiornika ryb drapieżnych oraz niekontrolowana, spontaniczna inwazja gatunków obcych (drapieżników lub konkurentów pokarmowych i siedliskowych);</p> <p>3) potencjalny dopływ ścieków do wód gruntowych z pobliskiego domu opieki społecznej, powodujący dodatkowy dopływ związków biogenicznych do zbiornika.</p>

Załącznik nr 4. Cele działań ochronnych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1.	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej dotychczasowym poziomie (U1).
2.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria</i> – <i>Caricetea</i>)	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej dotychczasowym poziomie (U1).
3.	91D0 - bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi</i> - <i>Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi</i> - <i>Pinetum</i> , <i>Pino mugo</i> - <i>Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii</i> - <i>Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne.	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej dotychczasowym poziomie (U1).
4.	6236 Strzebla błotna <i>Phoxinus</i> (= <i>Eupallasella</i>) <i>percnurus</i>	1) Zapewnienie trwania populacji strzebli błotnej zasiedlającej zbiornik wodny w obszarze Natura 2000 na co najmniej dotychczasowym poziomie (U1). 2) Utrzymanie stanu ochrony siedliska strzebli na co najmniej dotychczasowym poziomie (FV).

Załącznik nr 5. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania ³⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie ⁴⁾
1.	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
		Zwiększenie stabilności funkcjonowania zbiornika poprzez dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska polegającej na utworzeniu ekotonu w rozumieniu Zasad Hodowli Lasu w pasie 30 m od granic zbiornika oraz wyłączenie z rębni pełnych terenów w pozostałej części obszaru.	Cały obszar Natura 2000	Nadleśnictwo Kolbudy
		W przypadku gdy wyniki monitoringu siedliska wykażą znaczne obniżenie poziomu wody oraz znaczny stopień zarośnięcia lustra wody wykonanie działań związanych z pogłębieniem zbiornika i zwiększeniem powierzchni lustra wody wg potrzeb.	Zbiornik w pododdziale leśnym 128c.	RDOŚ w Gdańsku we współpracy z Nadleśnictwem Kolbudy
		Odwrócenie zmian w tempie i obiegu wody tj. wyeliminowanie zaburzeń wynikających z wtórnych warunków hydrologicznych poprzez likwidację pozostałości rowu odwadniającego w przeszłości obszar Natura 2000.	Pozostałość rowu w pododdziale leśnym 128c.	RDOŚ w Gdańsku
		<i>Działania dotyczące monitoringu⁵⁾ stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
		Monitoring stanu ochrony siedliska na podstawie PMS GIOŚ. Nie rzadziej niż raz na 4 lata od momentu ustanowienia PZO, optymalnie co 2 lata.	Płaty siedliska w pododdziale leśnym 128c	RDOŚ w Gdańsku
		Monitoring poziomu wody w dużym zbiorniku	Wyznaczony punkt w	RDOŚ w Gdańsku

³⁾ Oddziały leśne, wg Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Kolbudy na lata 2016-2025.

⁴⁾ Podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań w ramach posiadanych kompetencji.

⁵⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

		dystroficznym.	zbiorniku, w pododdziale leśnym 128c.	
		<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
		W przypadku gdy wyniki monitoringu siedliska wykażą znaczne obniżenie poziomu wody oraz znaczny stopień zarośnięcia lustra wody, zaplanowanie i wykonanie działań z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy polegających na ustaleniu stałości warunków hydrologicznych zbiornika poprzez monitoring hydrologiczny obejmujący poziom wód obszaru oraz terenów sąsiednich wraz z ich lokalnymi uwarunkowaniami.	Cały obszar Natura 2000 i zlewnia całkowita zbiornika	RDOŚ w Gdańsku
2.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria</i> – <i>Caricetea</i>)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
		W przypadku gdy wyniki monitoringu siedliska wskażą na ekspansję drzew i krzewów - usuwanie gatunków drzew i krzewów w zakresie wynikającym z uzyskanych danych.	Płat siedliska w pododdziale leśnym 128c	RDOŚ w Gdańsku
		Wykonanie płytkich bruzd na torfowisku w postaci dołów o głębokości do kilkudziesięciu centymetrów i powierzchni 1-2 m ² , zlokalizowanych na drodze spływu wody opadowej. Powierzchnia planowanych bruzd ok. 20 m ² .	W północnej części płatu siedliska 7140, w pododdziale leśnym 128c	RDOŚ w Gdańsku
		<i>Działania dotyczące monitoringu⁶⁾ stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
		Monitoring stanu ochrony siedliska na podstawie PMS GIOŚ. Nie rzadziej niż raz na 4 lata od momentu ustanowienia PZO, optymalnie co 2 lata.	Płat siedliska w pododdziale leśnym 128c	RDOŚ w Gdańsku

⁶⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

		<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
		Nie planuje się zadań związanych z uzupełnieniem stanu wiedzy o przedmiocie ochrony.		
3.	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
		Dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez umożliwienie procesów naturalnej sukcesji w płacie siedliska z: 1) dopuszczeniem wykonywania zabiegów sanitarnych wg potrzeb, 2) wprowadzaniem gatunków zgodnych z siedliskiem podczas odnowienia wg potrzeb; 3) usuwaniem świerka, w przypadku gdy wyniki monitoringu wskażą na taką potrzebę.	Cały obszar Natura 2000	Nadleśnictwo Kolbudy
		<i>Działania dotyczące monitoringu⁷⁾ stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
		Monitoring stanu ochrony siedliska na podstawie PMS GIOŚ. Nie rzadziej niż raz na 4 lata od momentu ustanowienia PZO, optymalnie co 2 lata.	Płat siedliska w pododdziale leśnym 128c	RDOŚ w Gdańsku
		<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
		Nie planuje się zadań związanych z uzupełnieniem stanu wiedzy o przedmiocie ochrony.		
4.	6236 Strzebla błotna <i>Phoxinus phoxinus</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
		W przypadku, gdy wyniki monitoringu gatunku oraz siedliska 3160 wskażą, iż poziom wody w zbiorniku utrzymuje tendencję spadkową, zaplanowanie i wykonanie częściowego pogłębienia zbiorników celem utrzymania obecności strzebli błotnej w obszarze.	Zbiorniki w pododdziale leśnym 128c	RDOŚ w Gdańsku we współpracy z Nadleśnictwem Kolbudy
		W przypadku, gdy wyniki monitoringu gatunku wskażą taką potrzebę, zaplanowanie i podjęcie działań związanych ze wzmacnianiem populacji strzebli poprzez	Zbiorniki w pododdziale leśnym 128c	RDOŚ w Gdańsku we współpracy z Nadleśnictwem Kolbudy

⁷⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

	translokację osobników strzebli ze zbiorników sąsiadujących.		
	Zwiększenie stabilności funkcjonowania zbiornika poprzez dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska polegającej na utworzeniu ekotonu w rozumieniu Zasad Hodowli Lasu w pasie 30 m od granic zbiornika oraz wyłączenie z rębni zupełnych terenów w pozostałej części obszaru.	Cały obszar Natura 2000	Nadleśnictwo Kolbudy
	<i>Działania dotyczące monitoringu⁸⁾ stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji działań ochronnych</i>		
	Monitoring i ustalenie dynamiki stanu populacji strzebli błotnej oraz wykrycie ewentualnych zmian kierunkowych poprzez monitoring stanu ochrony gatunku na podstawie metodyki PMŚ GIOŚ oraz z wykorzystaniem metody pułapkowej i Lincolna-Petersena. Odłowy kontrolne co 2 lata od obowiązywania pzo, zawsze w czerwcu. Pomiary parametru siedlisko w sierpniu. Należy zwiększyć częstotliwość odłowów kontrolnych (do corocznych) w przypadku stwierdzenia pogorszenia się warunków siedliskowych (dalszy spadek głębokości wody w sierpniu poniżej 1,2 m i powierzchni lustra wody poniżej 0,6 ha).	Zbiorniki w pododdziale leśnym 128c	RDOŚ w Gdańsku
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się zadań związanych z uzupełnieniem stanu wiedzy o przedmiocie ochrony.		

⁸⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Załącznik nr 6. Wskazania do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Somonino, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Lp.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany
1.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Somonino - Uchwała Rady Gminy Somonino Nr XXXII/232/09 z dnia 29 grudnia 2009 r.	<p>W celu zapewnienia właściwego gospodarowania, umożliwiającego (zgodnie z art. 33 ust.1. ustawy o ochronie przyrody) zachowanie niepogorszonego stanu ochrony siedliska strzebli błotnej w trakcie najbliższej aktualizacji zapisów studium należy uwzględnić ustalenia:</p> <p>a) działki ewidencyjne nr 3126/4, 3127, 3127, 3128/1, 3129/1, 3128/2, 3129/2 należy zachować w użytkowaniu leśnym;</p> <p>b) w obszarze zlewni powierzchniowej nie lokalizować nowych terenów pod zabudowę;</p> <p>c) w strefie minimum 500 m wokół obszaru Natura 2000 dopuścić wyłącznie następujące funkcje terenu: użytkowanie leśne, ekstensywna zabudowa mieszkaniowa, użytkowanie rolnicze z możliwą lokalizacją elektrowni wiatrowych.</p>

Uzasadnienie

Regionalny dyrektor ochrony środowiska zgodnie z delegacją ustawową zawartą w treści art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.) ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

W dniu 1 sierpnia 2012 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku podpisał zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Hopowo PLH220010. Zarządzenie opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 5 listopada 2012 r. poz. 3433. Weszło ono w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Na podstawie § 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754) oraz w związku z upoważnieniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 czerwca 2010 r. do dokonywania kontroli zgodności aktów prawa miejscowego z polityką Rady Ministrów, dokonana została kontrola m.in. zarządzenia Nr 18/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 1 sierpnia 2012 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Hopowo PLH220010. W ramach ww. kontroli, zgodnie z pismem Ministra Środowiska DP-074-42/1576/12/KP z dnia 4 lutego 2013 r., stwierdzono uchybienia uzasadniające zmianę przedmiotowego zarządzenia we własnym zakresie.

W piśmie tym, wskazano, iż załącznik nr 1 i nr 2 zawierają opis i mapę granicy obszaru Natura 2000, które w dniu 30 października 2012 r. decyzją Rady Ministrów uległy zmianie (zgodnie z wnioskiem RDOŚ w Gdańsku z roku 2011).

Ponadto, w ramach prac nad pzo, stwierdzono obecność trzech siedlisk przyrodniczych w obszarze, nie ujętych w Standardowym Formularzu Danych jako przedmioty ochrony (3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria* – *Caricetea*) oraz 91D0 - bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi*- *Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi*- *Pinetum*, *Pino mugo*-*Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii*-*Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne). Zmiany SDF w tym zakresie, dokonano w odrębnej procedurze (aktualizacja SDF, listopad 2012).

W związku z powyższym, aktualnie obowiązujące zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych wymaga zmiany, gdyż dotyczy obszaru o innych granicach i nie wszystkich przedmiotów ochrony.

Niniejsze zarządzenie opracowano na podstawie dokumentacji do planu zadań ochronnych (Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, 2010), dwukrotnego monitoringu stanu ochrony strzebli błotnej *Euphysaella percnurus* (Pallas, 1814) w granicach obszaru Natura 2000 Hopowo PLH220010 (Wolnicki 2012, 2015), a także monitoringu stanu ochrony siedlisk przyrodniczych 3160 naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska oraz 91D0 bory i lasy bagienne w granicach obszaru natura 2000 Hopowo PLH220010 (Ćwiklińska 2015) oraz wizji terenowej pracowników RDOŚ w Gdańsku (24.08.2016 r.).

W załączniku dotyczącym Identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony:

- dla siedliska 3160 naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, z uwagi na włączenie na listę przedmiotów ochrony w SDF oraz sprecyzowano zagrożenia istniejące i

potencjalne, zgodnie z dokumentacją pzo oraz wynikami monitoringu stanu ochrony siedliska,

- dla siedliska 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska z uwagi na włączenie na listę przedmiotów ochrony w SDF oraz sprecyzowano dla niego zagrożenia istniejące, zgodnie z dokumentacją pzo oraz wynikami monitoringu stanu ochrony siedliska,
- dla siedliska 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne z uwagi na włączenie na listę przedmiotów ochrony w SDF oraz sprecyzowano dla niego zagrożenia istniejące, zgodnie z dokumentacją pzo oraz wynikami monitoringu stanu ochrony siedliska,
- dla wszystkich siedlisk oraz dla strzebli błotnej, katalog zagrożeń podany zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, Wersja 2012.1, Załącznik nr 5 „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja: 12.04.2011”.

W załączniku dotyczącym celów działań ochronnych, dla dodanych przedmiotów ochrony (siedliska 3160, 7140 oraz 91D0) określono cele działań ochronnych polegające na utrzymaniu ww. siedlisk w niepogorszonej formie ochrony, a dla strzebli błotnej zdefiniowano cele działań ochronnych w brzmieniu „zapewnienie trwania populacji strzebli błotnej zasiedlającej zbiornik wodny w obszarze Natura 2000 na co najmniej dotychczasowym poziomie (U1) oraz utrzymanie stanu ochrony siedliska strzebli na co najmniej dotychczasowym poziomie (FV)” precyzując tym samym konkretne oceny poszczególnych parametrów tego gatunku, zgodnie z metodyką GIOŚ.

W załączniku dotyczącym działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania:

- dla siedliska 3160 naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne sprecyzowano działania ochronne polegające na dostosowaniu gospodarki leśnej w granicach obszaru do potrzeb ochrony siedliska, tj. umożliwienie procesów naturalnej sukcesji w pasie około 30 m (około jedna wysokość drzewostanu) oraz użytkowanie bez cięć zupełnych w pozostałej części obszaru Natura 2000. Powyższe ma na celu obniżenie i spowolnienie procesu eutrofizacji zbiornika. Nadmierne odłanianie gleby w najbliższym otoczeniu zbiornika powoduje zwiększony spływ powierzchniowy, w konsekwencji prowadzący do eutrofizacji zbiornika i przyspieszający wypływanie zbiornika, który z uwagi na swoją specyfikę (mała wielkość oraz mała głębokość) jest szczególnie narażony na ww. procesy. Utrzymanie poziomu wody w zbiorniku jest kluczowe dla jego zachowania, nie tylko z uwagi na fakt, iż jest to siedlisko przyrodnicze 3160, ale przede wszystkim na fakt, iż stanowi siedlisko dla strzebli błotnej. Zatem, wypływanie i zarastanie zbiornika niesie za sobą zagrożenia nie tylko dla siedliska przyrodniczego, ale i dla gatunku będącego przedmiotem ochrony w obszarze.

- dla siedliska 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska zaplanowano monitoring zarastania przez drzewa i krzewy oraz, w przypadku gdy proces zarastania będzie skutkował obniżeniem stanu ochrony siedliska, podjęcie działań polegających na usuwaniu zarośli, głównie wierzby i w niewielkim stopniu brzozy, z powierzchni torfowiska, które już aktualnie porastają płat siedliska.

- dla siedliska 91D0 bory i lasy bagienne, najlepszą formą ochrony jest dopuszczenie procesów naturalnej sukcesji płatów siedliska. Niemniej jednak, zgodnie z zasadą przezorności, w niniejszym zarządzeniu zaplanowano prowadzenie gospodarki leśnej opartej na prowadzeniu wyłącznie cięć sanitarnych, wg potrzeb, wprowadzaniu gatunków zgodnych z siedliskiem podczas odnowienia i w przypadku, gdy wyniki monitoringu wskażą taką potrzebę, usuwaniu świerka z płatu siedliska.

Podkreślenia wymaga, iż obszar Natura 2000 Hopowo stanowi powiązany ekosystem jeziora, torfowiska i otaczających go lasów. Zachodzące procesy sukcesji siedliska 7140 (narastanie pła mszarnego na zbiornik), przez które areał siedliska powiększa się kosztem lustra wody siedliska 3160, obrazują zależności między tymi siedliskami i ukazują kierunek sukcesji tego typu zbiorników i siedlisk. W przypadku obszaru Natura 2000 Hopowo, mamy do czynienia z miejscem występowania strzebli błotnej, dla której utworzono ten obszar Natura 2000. Utrzymanie populacji tego gatunku w obszarze oraz jego ochrona są kluczowe. Z założenia, do tej pory, wszystkie przedmioty ochrony występujące w obszarach Natura 2000 były równie cenne, bez względu na ich ocenę (A, B lub C) oraz niezależnie od znaczenia lokalnego, w regionie lub w skali kraju. Funkcjonowanie obszarów Natura 2000 oraz powstawanie kolejnych planów zadań ochronnych, wykazują potrzebę waloryzacji przedmiotów ochrony. Wstępne prace nad waloryzacją obszarów Natura 2000 pozwoliły na utworzenie przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska rankingu przedmiotów ochrony, który służyć ma bardziej efektywnemu zarządzaniu obszarami Natura 2000 poprzez wyeksponowanie obszarów dedykowanych konkretnym gatunkom lub siedliskom. Taki podział powinien przyczynić się do bardziej efektywnego zarządzania obszarami Natura 2000. Waloryzacja przedmiotów ochrony w poszczególnych obszarach ma także znaczenie przy realizacji działań ochronnych związanych z zarządzaniem obszarami Natura 2000. Dla obszarów Natura 2000, w których liczba przedmiotów ochrony jest niewielka stosunkowo łatwe jest wskazanie wspólnych działań ochronnych. Natomiast w przypadku obszarów, gdzie występuje od kilkunastu do kilkudziesięciu przedmiotów ochrony, jest to znacznie trudniejsze. Wiele zabiegów ochronnych wyklucza się nawzajem, bądź są inne priorytety ich realizacji. W przypadku obszaru Natura 2000 Hopowo mamy do czynienia z niewielką liczbą przedmiotów ochrony, niemniej jednak postępująca sukcesja na siedlisku 7140 oraz zarastanie lustra wody siedliska 3160, a tym samym wypływanie zbiornika stanowiącego siedlisko życia strzebli błotnej, w którymś momencie przyczynią się do powstania konfliktu i potrzeby waloryzacji przedmiotów ochrony w obszarze. Robocze wyniki waloryzacji wskazują jednoznacznie, iż w obszarze Natura 2000 Hopowo, najważniejszym przedmiotem ochrony jest strzebla błotna. Obszar Natura 2000 Hopowo stanowi jedną z najważniejszych ostoj tego gatunku w Polsce. Zatem, priorytetem, zawsze będą działania ochronne służące utrzymaniu populacji strzebli błotnej w obszarze. W związku z obserwowanym procesem sukcesji zaplanowano zatem monitoring siedlisk i dopuszczono działania związane z pogłębieniem zbiornika i zwiększeniem powierzchni lustra wody.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu PZO. W tym celu zorganizowano jedno spotkanie dyskusyjne dnia 12 października 2016 r. w Urzędzie Gminy Somonino, którego tematem były zapisy zmian w obowiązującym PZO. Ponadto, w pracach nad tworzeniem projektu PZO, drogą elektroniczną, udział brał Pan Jacek Wolnicki, ichtiolog Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie.

Po ww. spotkaniu, po analizie zgłoszonych uwag i wniosków, do treści projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia PZO, wprowadzono następujące zmiany:

- 1) Wygenerowano nową mapę stanowiącą załącznik nr 2 do projektu zarządzenia, z uwagi na brak czytelności granic na mapie pozyskanej ze strony internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Uznano, iż mimo przyjętego jednolitego formatu map we wszystkich zarządzeniach w sprawie PZO, w przypadku tak małopowierzchniowego obszaru jakim jest Hopowo należy uczynić załącznik graficzny;
- 2) w załączniku nr 3:
 - a) dla siedliska 3160 oraz strzebli błotnej doprecyzowano opis zagrożenia M01.02 susze i zmniejszenie opadów, poszerzając opis o informacje dotyczące zwiększonego parowania z powierzchni terenu przylegającego do obszaru Natura 2000 Hopowo, w związku z usunięciem z jego powierzchni drzew,
 - b) dla siedliska 3160 oraz strzebli błotnej doprecyzowano opis zagrożenia H01.05 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem, ograniczając się wyłącznie do potencjalnego zagrożenia związanego z prowadzeniem rębni zupełnych w zlewni zbiornika,
 - c) dla siedliska 91D0, przy zagrożeniu J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, doprecyzowano, iż udział świerka powyżej 10% w drzewostanie potencjalnie będzie stanowić zagrożenie dla stanu zachowania siedliska;
- 3) W załączniku nr 5:
 - a) w odniesieniu do działań określonych dla siedliska 3160 oraz dla strzebli błotnej, przeformułowano brzmienie działania ochronnego: „Zwiększenie stabilności funkcjonowania zbiornika poprzez dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska polegającej na utrzymaniu drzewostanu do naturalnej sukcesji w pasie 30 m od granic zbiornika oraz wyłączonego z cięć zupełnych - w pozostałej części obszaru.” Zastępując powyższe w następujący sposób: „Zwiększenie stabilności funkcjonowania zbiornika poprzez dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska polegającej na utworzeniu ekotonu w rozumieniu Zasad Hodowli Lasu w pasie 30 m od granic zbiornika oraz wyłączenie z rębni zupełnych terenów w pozostałej części obszaru.”
 - b) usunięto działanie polegające na ewentualnym ograniczaniu populacji karasia srebrzystego, ponieważ wg Pana Jacka Wolnickiego nie ma sposobu, aby skutecznie ograniczyć liczebność karasia srebrzystego bez równoczesnego wyrządzenia szkód populacji strzebli błotnej. Karaś jest gatunkiem, który ma o wiele większy potencjał rozrodczy niż strzebla.
 - c) dodano działanie polegające na ewentualnym (jeśli wyniki monitoringu

populacji strzebli wskażą taką potrzebę) wzmocnieniu populacji strzebli błotnej w Hopowie poprzez np. translokację dzikich osobników ze zbiorników przyległych (poza obszarem Natura 2000).

- d) przyjęto jednolity zapis w odniesieniu do podmiotów odpowiedzialnych za realizację ustaleń planu w zakresie ewentualnych działań związanych z pogłębianiem zbiornika i innych mających na celu utrzymanie populacji strzebli błotnej w obszarze: RDOŚ w Gdańsku we współpracy z Nadleśnictwem Kolbudy.

Ponadto, w grudniu 2016 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku odebrał opracowanie pn.: „Identyfikacja uwarunkowań hydrologicznych siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Hopowo PLH220010”, wykonane przez Biuro Projektów Środowiskowych. Na podstawie powyższego opracowania do treści zarządzenia wprowadzono następujące zapisy:

- a) dla siedliska 3160 oraz dla strzebli błotnej dodano zagrożenie istniejące: J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie. Wyniki przeprowadzonych prac wskazały, iż pozostałość rowu melioracyjnego znajdującego się w pododdziale 128c wpływa na poziom wód w zbiorniku. Rów ten nie prowadzi wody, jednak pod jego dnem dochodzi do przepływu wód gruntowych, co w konsekwencji obniża poziom lustra wody w zbiorniku i zmniejsza obszar występowania strzebli;
- b) dla siedliska 3160 oraz dla strzebli błotnej dodano zagrożenie potencjalne: H02.08 rozproszone zanieczyszczenie wód podziemnych z powodu terenów nieskanalizowanych. W ramach prac terenowych na potrzeby ww. opracowania zidentyfikowano zrzut ścieków z Domu Seniora Wrzos. Potencjalnie może dojść do dopływu tych ścieków do wód gruntowych, co w konsekwencji może potencjalnie spowodować dodatkowy dopływ związków biogenicznych do zbiornika;
- c) dla siedliska 3160 zaplanowano działanie ochronne polegające na likwidacji pozostałości rowu odwadniającego oraz stały monitoring poziomu wody w zbiorniku poprzez posadowienie łaty wodowskazowej;
- d) dla siedliska 7140 dodano działanie ochronne polegające na wykonaniu płytkich bruzd na torfowisku przejściowym w postaci dołów o głębokości do kilkudziesięciu centymetrów i powierzchni 1-2 m² zlokalizowanych na drodze spływu wody opadowej, której nie zdołała utrzymać cienka, zmurszała warstwa torfu. Powyższe zabiegi powstrzymają odpływ wody poza torfowisko i sprzyjać będą rozwojowi roślin torfotwórczych w stałe zabagnionych nieckach. Powierzchnia planowanych bruzd powinna wynieść około 20 m².

Informację o zamiarze sporządzenia zmiany PZO zamieszczono na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku oraz w prasie (Dziennik Bałtycki z dnia 15 października 2015 r.).

Udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i

jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.) został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem zmiany PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do zmiany planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia2016 r., na tablicach ogłoszeń w RDOŚ w Gdańsku (wywieszono dnia zdjęto), na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku (z dnia), oraz przesłane z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń do Urzędu Gminy Somonino, a także Starostwa Powiatowego w Kartuzach oraz opublikowane za pośrednictwem prasy – Na wniesienie uwag i wniosków do projektu zmiany planu zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie wpłynęły uwagi i wnioski:

Projekt zarządzenia wpisano do publicznie dostępnego wykazu danych prowadzonego na stronie internetowej www.ekoportal.pl, pod numerem 13/2017.

Projekt zarządzenia został uzgodniony w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.) z Wojewodą Pomorskim, pismem z dnia
Nr.